

Тәрбиелеу білім процесінің циклограммасы
Мамыр айы 2023 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 2.10.2023	Сейсенбі 3.10.2023	Сәрсенбі 4.10.2023	Бейсенбі 5.10.2023	Жұма 6.10.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды ыстық мейірімен қарсы алу. Жылы амандасумен оң көңіл күй деңгейлерін жетілдіру. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Топқа лабиринт жолымен жүріп, дұрыс жолды тауып, өтуін тапсыру. (сойлауді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	Баланың шығармашылық дағдыларының даму деңгейлері туралы ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (бау қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын ортасында еркін ойындарды ұйымдастыру.	Топта балалармен шағын ойын ортасында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пәлдік, домино, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).	Өнер ортасында сурет салу, суретті карточкаларды бояу, дербес шығармашылық іс-әрекеттерді ұйымдастыру. Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, сінбек әрекеті бойынша әңгімелесу	Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау; бөлімге өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару. (қоршаған ортамен танысу) Балалармен жеке жұмыс.	Топта балалармен шағын ойын ортасында еркін ойындарды ұйымдастыру, Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, сінбек әрекетін ұйымдастыру
Танертенгі жаттығу	Қазан айына арналған танертенгі жаттығуларды орындату. Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату. (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) Дене белсенділігі (танертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) пайдасы туралы түсінікті кеңейту.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін дастанған кезде жолды өз бетінше сабыммен жуу дағдысын пысықтау. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				

	Тамақтану әлебиі сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері(балалардың сүйнімді мінездері туралы айту) Балалардың сезінген әсерлерімен, жаңалықтармен бөлісу. Көктемгі көңіл күйлері қалай екенін сұрау? «Достық туралы не біледі? Балалардың ойын таныту. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қазақ тілі	Дене шынықтыру маманының жоспары бойынша	Дене шынықтыру маманының жоспары бойынша	Дене шынықтыру маманының жоспары бойынша	Музыка маманының жоспары бойынша
		Балалармен кеше қандай мерекені тойлағандығы жайлы әңгімелесу. Олардың барлығы бір-бірімен доспа? Сұрау. Топтағы ойыншықтар бір-бірімен дос па? деп сұрау. Ендіше ойыншықтар тұратын достар қалашығын құрылыматериялардан, «сегіз» конструкторлардан құрастырайық деп құрау (құрастыру) Не құрастырып жатқандары жайлы	Тікайын қаржының түрлі жаңуарлардың ойыншықтарын шығару. Оларды сыздықтың бойына тейайтуын, сақиналауын етіп қойылуы жайтастыруын ұйымдастыру. Әр жаңуардың тапқызу. (математика негіздері) Достардың қасына лайын пішіндегі жаңуарларды жапсырту (жапсыру)	Кітап орталығында ж «Жаман жолда» әңгімесін оқып беру. Өз бетінше қайтадан қойылуы ұйымдастыру. (сөйлеуді дамыту) Әр Аюдың суретін бояу. (сурет салу)	Балаларды жарты шеңбер етіп отырғызу. Суреттердің бір бөлігін көрсетіп, оның не зат екенін тапқызу. Ол затты таңдан балаға топтан сыңарын тапқызу (көркем әлебиет) Сергіту сәті Балаларды екі орталыққа бөлу. Бір орталықта «Біз достарымызбен келетін балабақша» тақырыбында сурет салдырту. (сурет салу) Екінші орталықта «Кім тапқыр» ойынын ойнау. Топтағы осы

		<p>бір бірінше айтып, оның қандай болатыны, ол жерде не істейтінін айтып отыруына жағдай жасау. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Достар әнінқосын сергіту сәтін жасау. (музыка)</p>			геометриялық фигураларға ұқсас заттарды көң етіп табуға ынталандыру. (математика негіздері)
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын нығайту. Күшті қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгіруге баулу. (Салмақты өмір салтын қалыптастыру)</p> <p>Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Шақфтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды адамгершілікке, оlara көмек беруге үйрету. Серуенге бәра жатқанда айналасына қарап, өзгесітерді байқау және атауды дамыту. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				
Серуен	<p>Айналага дейімен қаратып, көктемнің қандай белгілерін көріп тұрғаны жайлы сұрау. (көршіаған ортамен танысу)</p> <p>Балаларға қазулары бойынша бормен ойдан сурет салуды ұсыну. Көзденең</p>	<p>Ауа райын бақылау. Желдің бар жоғын анықтату. Тірі және өлі табиғат заттары мен құбыластарына қызығушылықтарын қалыптастыру. (көршіаған ортамен танысу)</p> <p>«Жылдам жаса» ойынын ойнату. Ойын</p>	<p>Алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойын тенеетіру дағдыларын дамыту (математика негіздері)</p> <p>Балабақша ауласындағы табиғаттардан құрастыру.</p>	<p>Ағаштардың жапырақтарын бұтақтарын лупамен қарату. Балабақша ауласында осетін кейбір көгөністермен жемістердің түрін тану және атау, қарапайым түсініктерді қалыптастыруды үйшік нысықтау. (көршіаған ортамен</p>	

	және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әртүрлі пішіндегі (көңілестер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, (Сурет салу)	барысында Етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). Балалардың бірі отыр, жүр, жүгір дегенді ретімен ауыстырып айтады. Балалар орындайды. Дұрыс жасамаған бала әп немесе тақпақ айтып айыбын отеп беруіне жағдай жасау (сөйлеуді дамыту) Қимылды ойын: «Кім жылдам»	Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. (құрастыру) Таныс, бұрын үйренген жаттықтарды және қимылдарды музыка сүйемелеуімен орындату (музыка)	танысу) Қимылды ойын «Кешікпе» Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге үйрету. Сурет бойынша «Жаман жолдас» ертегісін басталарға айтықту. (сөйлеуді дамыту)
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз-өзіне қызмет ету дағдыларын топта кетіп аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).			
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындату: қолды дұрыс жууды, өз орамалының орнын білуін, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Тамақтану (өз орнын біту, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай біту, ұқыпты тамақтану, аузына тамақ қолтырып сөйлеспеу, аяғын айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)			
Күндіз ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен пішінін қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінен ағыту. Киімдерін ұқыпты орындамқа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды қалыптастыру. Өз төсек орнын тауып жату дағдысын бекіту. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйақтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу барысында балаларға достық туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қойып тыңдап тынығуына жағдай жасау (көркем әдебиет)			

<p>Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары</p>	<p>Жалпақтабаңдылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жаланаық жүргізу. Тыныс алу жолдарына жағтығулар жасатып, шынықтыруды дамыту (дене жағтығулар мен белсенділігі) Книждерін реттіліктен өздігінен киінуді, түймелерін қидуды, сырмаларын сыруды, аяқ киімдерін дұрыс киюді пысықтау. Қыз балаларды шаптарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жууды, құргатып сүртуді, сүлгіні өз оршына іліп қоюды жетілдіріп бекіту (Мәдени-гигиеналық дағдылар).</p>				
<p>Бесін ас</p>	<p>Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)</p>				
<p>Балалардың дербес әрекеті (бау кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Балаларды екі орталықта қалауы бойынша бауу. ермексаздан топтағы ойыншықтардың мүсіндерін жасауды ұсыну. (дон, шар және т.б) (мүсіндеу)</p> <p>Қағаздан үйшік жасу. Дайымдалған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруды және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. (жапсыру)</p> <p>Жаңаған заттарын</p>	<p>Кітап орталығында «Үш төрай» ертегісін оқып беру. Естеріне түсіру. (көркем әлебинет)</p> <p>Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бауу. Ермексаздан достардың ойынышастарын жасату. (мүсіндеу)</p> <p>Екінші орталықта гүлдердің пішінін құрастыруға ынталандыру. (құрастыру)</p>	<p>Балаларды орталықтарға болу. Қашаулары бойынша дербес шығармашылық әрекеттер ұйымдастыру. Ермексазды алақанға есу дағдыларын жетілдіру. (мүсіндеу)</p> <p>Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, катон арлау) қолдануды дамыту. (жапсыру)</p>	<p>Ұнағып айтатын әндерін, билейтін билерін қайталап пысықтау. (музыка)</p> <p>Балабақша ғимаратын құрастырғызу. Ойлап болғаннан кейін бекінетерді жинауға, ауыспалық техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. (құрастыру)</p>	

		ортадағы үстел үстіне қою. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүзінен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең емесігін анықтай білуін дамыту. (математика негіздері)			
Балалармен жеке жұмыс		Шырайлымға сандарды ажыратуды үйрету.	Төребекке тегіс бөруді үйрету.	Мансұрға пішіндерді ажыратуды үйрету.	Димашқа өлеңдерді мәнерлеп айтуды үйрету.
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жүзгізіп жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен ақпараттау және ойыншықтарды алып шығу. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен		Достық туралы суреттерді кітаптап қарату, оларды өңімдеу, танытын	Қимылды ойын «Грамматика» Ұналып айтатын	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. Суреттер бойынша	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың дербес ашық арманылық

		кейіпкерлердің іс- әрекетін сахнадау; (көркем әдебиет) Қималды ойын: «Масық пен тышқан»	өндерін билерін тысықтау; (музыка)	өңгімелесу (көркем әдебиет) Ерсің ойындар, Кейістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету	әрекеттерін ұйымдастыру; Алта бойы жасалған жұмыстардан інінен ұлағанын қайта жасауға мүмкіндік беру. (мүсіндеу) (жатыру) Қималды ойын «Хан қалыңай»
Балалардың үйге қайтуы	Балаларға «Достық» туралы өңгімелесуді ұсыну. Қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну.				

Мамыр айы 2023 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері			Сәрсенбі 10.05.2023	Бейсенбі 11.05.2023	Жұма 12.05.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баланың көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді нығайту, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (сөйлеуді дамыту) . Балабақшаға дүкеннен зат алып келмеу керектігін түсіндіру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгерістер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бөлімдер, тәтті газданған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.				
Ата-аналармен нағімделу, Кеңес еру	Балалардың мінезі құлдықтағы өзгерістер туралы анықтамалық ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)			Дидактикалық ойын: «Сықарлы қалта», «Суретті қай жерде жәтелесті?», «Не жоқ?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу.	Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету.	Шығасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау, болме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару. Балалармен жеке жұмыс. (қоршаған ортамен танысу)
Таңертеңгі жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таңас, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуімен орындату. (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабынлап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде аузын жауып отырып, асықпай әбден шайнау дағдысын дамыту. Тамақтанған болғанның кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. (сөйлеуді дамыту)				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Тыңғы жаны. Балаларға бір біріне бүгін қандай әлемі болып тұрғанын сипаттап айтқызу. Қазақ бағырлары туралы не білетінін сұрау? Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сойлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Дене шынықтыру	Музыка	Дене шынықтыру маманының жоспары бойынша Қазақ тілі Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық жойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру.	Дене шынықтыру	Музыка
			Балалар демалыс күндері біз қандай мереке тойланғаны жайлы сұрау. Бағырлар мен әскерлердің суретін көрсету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: Отан қорғаушылар, Қазақстан Республикасының әскері туралы ұғымдарын кеңейту. (қоршаған ортамен танысу, сойлеуді дамыту)	Қыздар сарбаз бола ала ма?, деп әңгіме бастау Мәңгілік Мәметова, Алпа Молдыұлова, Хиуыз Доспанова және т.б фото суреттерін көрсетіп. Олар туралы айтып беру. (көркем әдебиет) Топтағы қуыршақтарды сарбаз секілді қатарға тұрғызу, санау. Онда солға бұрып, команда орындау (математика негіздері)	Кітаптардан Қазақстан республикасының әскері туралы суреттер көрсетіп апарат беру. «Сарбаз» тақпағын айту. «Сарбаз» әнін қайталап айтыау. Дауысты(а,ә,е,ө,ұ) және еңбір дауыссыз(н-б,к-қ,т-д,ж-ш,с-з) дыбыстарды ашық айту (сойлеуді дамыту, музыка) «Ажайып сандық» диагностикалық ойын. Сандықтан әр түрлі

			Топта ойыншық әскерлерді қатарға тізіп қою санын, Сызық бойына тізіп достарымен тең ету. Карточкалармен жұмыс. Сәйкестендіру ойынын ойнату (математика негіздері)	Сарбалдар туралы мультфильм көрсету,балалардың пікірін тыңдау. «Ән сол, сарбал!» алдып жатпаған әнін дауыстап және төмен дауыспен айтуға ұйымдастыру. (музыка)	зағтар шығартып, сипаттауда сын есімдерді қолданып,салыстыру нәтижелерін атауды(ұзындық-қысқалық,кеңдеу-тарлау,жоғары-төмен,қалың-жұқа немесе ұзындығы,ені,биіктігі, қалыңдығы бойынша тең) дамыту. Карточкалармен жұмыс жасау. (математика негіздері)
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге,реңжіткені үшін құрдастарынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шекафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен			Спорттық жаттығулар: Сарбал болжам деп қатарға тұру, оңға солға бұрысу дағдыларын бекіту. Қимылды ойындар. Доңғармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.	Қазіргі таңда полицияда да қыздар жұмыс жасайтынын айтып,тыныстыру. Олардың қандай қызмет атқаратынын түсіндіру. Сюжетті-рольдік ойындар барысында жол көзгінасы ережелері туралы	Қимылды ойын Қимыл түрлерін өзгерте отырып ойындарға күрделі ережелерді енгізу.Қимылды ойындаршы ойнату. Ауа-райының жағдайын анықтау(суық,жылы,ыстық),табиғат

			«Ән сәл, сарбаз!» әнін башалары айтқызу, қимылдар жасау. (музыка) Қимылды ойын «Арқан тарту»	балалардың білімдерін жетілдіру. Жаму жүргізушілерге және жолаушыларға арналған қарнайым ережелермен таныстыру. (қоршаған ортамен танысу) Ағаштардан автомат пистолет жасау. (құрастыру) Қимылды ойын «Пышпақтар мен мысық»	құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді жетілдіру. (қоршаған ортамен танысу) Сарбаз босап командаларды орындатып ойнату.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта кнестің алғашқыларын өз бетінше ауыстырып, кинон қалыптастыру. Көктем туралы өңді қайталау және т.б. жаңа ән жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын біту, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркемсіз қолдану. Тамақтану (өз орнын біту, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай біту, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Тамақтану тәртібін сақтаудың және көңілдермен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы айтып беру. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыға іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баю музыка тыңдату. Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегіні оқып беру (көркем әдебиет)				

<p>Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары</p>	<p>Жалпақтабаңдылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жаланық жүруді ұйымдастыруі. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (тене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киінуін жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қашу, сырмаларын өму, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыс балаларды шаптарын тарауға және жинауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторикасы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).</p>				
<p>Бесін ас</p>	<p>Таза және ұқыпты тимақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)</p>				
<p>Балалардың дербес әрекеті (бау қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>			<p>Сарбаз Қорғаған орман, тауып, қолп. Қатардағы ол жауынгер. Шайқасар жаумен бетпе-бет Олдағы өшпес жаланды ер. Балаларды тақпақтармен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. (көркем әдебиет) шығармашылық орталықта дербес шығармашылық жұмыстарын ұйымдастыру. Балалар жинаулары бойынша сарбаздардың суретін бояп, олардың жаруларын ермекелдеп жасап, жетіс туралы</p>	<p>«Сарбаз» тақпағын жаттау Сөйлеуде дауыс қарқынды өзгертуді бейіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту (сөйлеуді дамыту) Балаларды орталықтарға бөлу. Дайын пішіндердің көмегімен заттарды кіноға немесе өз бетінше ойдан қиып шып композицияны құрастырып жапсыруға мүмкіндік беру. Еркін тақырыпта жұмыс. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. (жапсыру) (сурет салу)</p>	<p>Апта бойы жасаған жұмыстарды қорытындылау. Өздеріне ұнаған жұмысты қайталап жасауға болатынын айттып, балаларды орталықтарға бөлу. сурет салу жапсыру немесе мүсіндеуді, Ұнататын әнін дауыстан және төмен дауыспен орындау (музыка)</p>

			композиция жапсырады (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)		
Балалармен жеке жұмыс			Іңкәрге сәппен жүруді үйрету.	Нұратқа түстерді ажыратуды үйрету.	Сәппеге өлеңдерді мәнерлеп айтуды үйрету.
Серуенге дайындық	Реттілік сақтал киімдерін дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жүптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен			Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойып құрастыруға мүмкіндік беру. (құрастыру) Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»	Еркін ойындар. Ермеқоздан сарбиздардың заттарын жасау. Оны ойыншық сарбиздардың қолына қастырып қоюға мүмкіндік беру. (мүсіндеу) Қимылды ойын «Ханталамай»	Қимылды ойын «Сюнна жасыру» Өзбетінше ойды құрастыруға мүмкіндік беру. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. (құрастыру)
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. Ата-аналарға отбасында сарбиздар, батырлар туралы әңгімелесуді ұсыну.				

Мамыр айы 2023 жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 15.05.2023	Сейсенбі 16.05.2023	Сәрсенбі 17.05.2023	Бейсенбі 18.05.2023	Жұма 19.05.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, өсем оуенмен қарсы алу.Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болатын тұрғанын сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандарының кеңесіне жүгіну көрсетеліні еске салу.				
Балалардың дербес әрекеті (баны қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, жаңбыр жауды, жел сәлкіні), отан сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.	Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасау) Билармен жеке жұмыс.	Топта балалармен шығарын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату, әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу; балалардың назарын адамның және қисметтеріне (мейірімді, жанашыр, қамқор, сезімтал және іскер, еңбекқор, ұқыпты) аудару, жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыруды нысаяқтау. (сөйлеуді дамыту және қоршаған ортамен танысу)	Дидактикалық ойын: «Көліктерді тап, сына», «Айырманы тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту.	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың, құстардың суреттерін қарау.

Таңертеңгі жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жаны дамытушы жаттығулар, қиық белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өзі орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанғаннан кейін алғыс айту, ас қабыру. «Бата» жаттығуға бауду (мәдени-гигиеналық дағдылар, өмір-өзі қызмет ету)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке лайықтық	Таңғы жанып. Жыл меншік жайлы сұрақтарға жауап алу. Балалар қазір жылыма қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріңдерші? Көктемде не жауады? Келесі жыл меншік қандай? Балалардың жаналықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Гүлдер туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қазақ тілі Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: сөземдесуде, өтінішін, арзанылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебиі сияқтауы, құрдастарын	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру	Музыка

	есімімен толық дұрыс атауға баулу. (қоршаған ортамен танысу)				
Көктемнің үшінші айы мамырда табиғаттағы өзгерістерді таныстыру. Қызғалдық сирень және т.б. гүлдері туралы ақпарат беру. Гүлдерді атау, сипаттау. Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту (сойлеуді дамыту) Екі түрлі гүлдерге сәйкес балаларды топтарға бөлу. Бірінші орталықта гүлдерге күтім жасау туралы ақпарат алып, топтағы гүлдерге күтім жасау. Екінші орталықта балаларға гүлдер бағын құрастыру. (құрастыру, қоршаған ортамен танысу)	Ғажайып қоршадан су құйғыш, күрек, нелек шығарды. Бұл заттармен не істейміз деп сұару? Сойлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: бау сойлеуді дамыту. (сойлеуді дамыту) Заттарды геометриялық пішіндерден жасау. Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелек элементтерінің ұстау және қору тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. (математика негіздері)	Аласып келген Көктем ханшайымымен танысу. Ол, балаларға себетке гүл теріп жүріп аласып қалғанын айтады. Балаларға өз үйіне қайтуға көмектесуін сұрайды. Балалар екі орталыққа бөлінеді. Бірінші орталықта ұлдар плакатқа гүлдердің суретін салса, екінші орталықта қыздар себеттегі гүлдерді қарап, танып атап, олар туралы не білетінін айтады. Көктем ханшайымына қарап гүл жасап ұсынады. Ал ол балаларға өз гүлдерін сыйлайды. (математика негіздері, құрастыру, сурет салу) Сосын барлығының көңіл көтеріп «Аппақ гүлдер» әнін айтып, бн қимыстарын жасап	Топтағы гүлдерге күтім жасау, олардың өзгерістерін байқау. Гүлдерге қарап сурет салуды немесе ермексиздан мүсінін жасауды ұсыну. (мүсіндеу, сурет салу) «Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру. Балаларға өз бетінше ертегі мазмұнын айтуды дағдыландыру. (көркем әдебиет)	Алтын сандықтың пішінін әр түрлі ертегі кейіпкерлерінің киімі шығару. Балалардың жасаулары бойынша киім таңдап алып, қойылымдарды сахнада тұрғызып дамыту. (сойлеуді дамыту) «Қызыл раушан» әнін айтықту, бн қимыстарын жасау, көңіл көтерулеріне жағдай жасау (музыка)	

			өңді көтеруін ұйымдастыру (музыка)		
Серуенге дайындық	серуенде(отпен ойнамау, жолға шықпау) ойын алаңында және құммен, сумен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру(оларды ауызға алмау,құмды шапшау,ұсақ заттарды кулаққа,мұрынға тықтау). (қоршаған ортамен танысу) Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдыларын жетілдіру. (сойлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Балаларға ауласында қандай гүлдер бар екенін анықтау. Оларға күтім жасату. (қоршаған ортамен танысу) Тәулікбөліктері күнді және түнде туралы ұғымдарын кеңейту. (математика негіздері) Қимылды ойын «Автобус»	Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктері кеңейту: жемістер, көгөністер, Балабақша ауласында өсетін өсімдіктерге күтім жасату. (қоршаған ортамен танысу) Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар» «Гажайын кілемше». Дайын кілемшеге гүлдерді салу, бояту. (сурет салу) Құмға әр түрлі гүлдер бағының қоршауларын	Балабақша ауласындағы гүлдерді, ақстарды бақылау. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету. (қоршаған ортамен танысу, сойлеуді дамыту) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Ауа райын бақылау, Балабақша ауласында еңбек әрекетін ұйымдастыру. Өртүрлі заттардың атауларын сойлегенде белсенді қолдану, заттардың атқаратын қызметтерін түсіну, заттардың тобын бөліретін түсініктерді меңгерту. (қоршаған ортамен танысу, математика негіздері) Диалктикалық ойын «Дауысынан таны» «Дауысынан таны» жел жаңбыр, найзағайдың дауыстарын таныу.	Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру. Мүмкіндіктеріне қарай ақтұшыға, аула сыңарушыға көмек көрсетуді ұйымдастыру. Оның еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету шеттерің қолдау. Бормен алардың суреттерін салыну. (қоршаған ортамен танысу) Бірнеше қолденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеуді.

		күрәстарту. (күрәстарту)		атауды шыяқтау. Қимылды ойын «Қояндар»	Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. (сурет салу) Өзінң дене мүшелерін бағдарлауд және осыған байланысты өзіне қатысты көпестік бағыттарын шыяқтауды шыяқтау: үстінде- иетінде, алдында- артында, оң-сол. Оңға солға бұрып ойынан өйшету. (математика негіздері) Қимылды ойындар. Қимылды ойындарды же текшрөлі орындауға үйрету, ойынережелерін санальтұрассактауға баулу.
Серуешпен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта қиетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, ювоін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында тиісінше шарыларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамшанын орнын білу, қолды дұрыс сұрту, орамалды ету дағдыларын жетілдіру. Тамақтану дағдыларын шыяқтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстап білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. (мәдени-сигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек өрекеті)				

<p>Күндізгі ұйқы</p>	<p>Киім түймелерін, сырмаларын өлдігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы-баяу музыка тыңдату. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату (музыка)</p>				
<p>Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары</p>	<p>Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшін үрлі жолдармен жанаңаяқ жүруі. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Шынықтырудың бірлесіп түрлерін, жылны және жергілікті су шараларын жүргізу: Дербестікті қалыптастыру: киіну, жуыну, тісін тазалау. Киімдерін ретгізіп өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға, жинауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>				
<p>Бесін ас</p>	<p>Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)</p>				
<p>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексаздың қызғалдақ жасату.</p> <p>Балалар ұнататын әндерін қайталап айтадытып, би билету (музыка)</p>	<p>Балаларға «әдебиет» орталығында «Горғай мен қобелек» ертегісін оқып беру. (көркем әдебиет)</p> <p>«Гүлдер бағы» тақырыбында қарапайым композицияларды жасап мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Бірнеше бөліктерді қосу, қосу, біріктіру арқылы өсімдіктерді</p>	<p>Көктем аруының себетін жасауды ұсыну. Көсеіктерді алақандарының арасында домалату, суу және тасіттері арқылы мүсіндету. (мүсіндету)</p> <p>Балалардың ұнататын ертегісін сахналату. (көркем әдебиет)</p>	<p>Гүлдерді адамдар басып кетпес үшін оларға қоршау жасау (құрастыру)</p> <p>Ләззатке гүлдер жапсырту. (жапсыру)</p>	<p>«Гүлдер саябағы» тақырыбында құрылмас материалдарынан құрастыру ойындарын ойнату.</p> <p>Құрылмас бөліктеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында сауіпсіздік ережелерін сақтауды нысықтау. (құрастыру)</p> <p>Ағаштағы гүлдерді</p>

		мүсіндеу дағдыларына қатынастыру. (мүсіндеу)			мүсіндеу. Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру әдістерін қолдануды дамыту. (мүсіндеу)
Балалармен жеке жұмыс	Сәирге нәзіктерді ажыратуды үйрету.	Шырайсызға қараңашты дұрыс ұстауды үйрету.	Горобекке түстерді ажыратуды үйрету.	Баспалетке саналарды айтуды үйрету.	Диманға жаттығуларды дұрыс жасауды үйрету.
Серуенг дайындық	Кімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қимылды ойын «Поезд» Құмға гүлдердің суретін салу. (сурет салу)	Еркін ойындар Ләзбута гүлдер бағына әр бетіне сәйкесінше жапсырту (жапсыру) Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар	Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Мекен мен балаландар»	Еркін ойындар Ләзбукке көктем белгілерін танып жапсырту. (жапсыру) Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»
Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді үйде қайталау. Гүлдер туралы әңгімелесуді ұсыну.				

Мамыр айы 2023 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 22.05.2023	Сейсенбі 23.05.2023	Сәрсенбі 24.05.2023	Бейсенбі 25.05.2023	Жұма 26.05.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды қоңірді қоңір-күй, жем әуенмен қарсы алу. Балалам бақшаға келгенше не көргенін, қандай қоңір күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баян қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шушты, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.	Табиғат бұрышындағы өсімдіктерді тамашалап, оларға күтім жасау (топрағын көпесту, суару, жапырақтардың шанын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасау) Балалармен жеке жұмыс.	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату. Жұмбақ жазу, жапыртпаш, саваннақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту. (сөйлеуді дамыту)	Дидасикалық ойын «Келіктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу.	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жинаулардың, құстардың суреттерін қарату.
Танцертенгі жаттығу	Мамыр айына арнаптан танцертенгі жаттығуларды орындау (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				

Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолшрын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Ол орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанған болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру: «Бата» беруге баулу (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: «Әр қашан күн сөнбесін» әнін айту. Балалардың жанылықтарымен бөлек-бөлек, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сойлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	<p style="text-align: center;">Қазақ тілі</p> <p>Қоршаған ортадағы күнделіктің қолданылатын тұрмыстық қатынаста байланысты сөздерді («біне», «аға», «ана», «іні»), қарындас», тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түлкінің атауларын айту және түсіну дағдыларын нығайту.</p>	<p style="text-align: center;">Дене шынықтыру</p>	<p style="text-align: center;">Дене шынықтыру</p>	<p style="text-align: center;">Дене шынықтыру</p>	<p style="text-align: center;">Музыка</p>
	Балалардан бүгінгі күнің күйді туралы сұрау. Сүйікті ойыншығы мен ойыны туралы сұрау. Ол ойыншықты не үшін жақсы көретіндерін	Ғажайып қорашадан қандай ойыншығы ойын құрааларын шығару. Балаларға оларды атау, содан соң санау. салыстырғызу. Қандай қызмет	Дидактикалық ойын «Бұл не зат?» суреттің төрттен бір бөлігін таңып не зат екенін тауып атау. Оны топтан тауып келуін ұйымдастыру. Онымен не істейтінін	Топтағы гүлдерге күтім жасау. Олардағы өзгерістерді байқау. Гүлдерге қарап сурет салуды немесе ермексизден мүсінін жасауды ұсыну.	Ойыншықтарды үстелдің үстінде, астында, артында, жанында тәртіпті көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету. (сойлеуді дамыту)

	<p>айтқызу. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Балаларды екі топқа бөлу. Бірінші топтағылар «ойын» орталықта ойыншықтарды жуып күтім жасау, ал екінші «өнер» орталықта қағаздан кеме құрастырғызу. Сосын балалардың орталықтармен ауысуына жағдай жасау. (құрастыру, қоршаған ортамен танысу)</p>	<p>атқаратынын айтып беруді үйрету. Сөздерді жіктелуіне, сөзтелуіне қарай байланыстырып сөйлеуді жетілдіру. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша қорашпадан шығарылған заттарды салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша айырмашылығын табуға машықтандыру (математика негіздері)</p>	<p>өңімелету. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)</p> <p>«Әр қашан күн сөзбесің» әнін айтқызу, би жинақтарын жасау</p> <p>көңіл көтерін сезімдерін танытуға жетелеу. (музыка)</p>	<p>(мүсіндеу, сурет салу)</p> <p>«Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру. Балаларды өз бетінше сипаналауғаталшына ыру. (көркем әдебиет)</p>	<p>Көңіл көтерін. «Бақытты балалар» әнін айтқызу, би жинақтарын жасау. (музыка)</p>
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес қиын белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтың дұрыс пайдалану туралы өңімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Қиын ішкілерін таңа ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдыларын жетілдіру. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				
Серуен	<p>Балабақша аудасында қандай құстар бар екенін анықтау. Ұяларын бақылату.</p>	<p>Балабақша аудасында өсетін өсімдіктерге күтім жасау.</p>	<p>Балабақша аудасындағы гүлдерді, құстарды санау. Оларға табиғи</p>	<p>Ауа райын бақылату. Балабақша аудасында өсетін тұрған гүлдерді еңбек әрекетіндікшату, танып атату, ұйымдастыру.</p>	<p>Балабақша аудасында өсетін тұрған гүлдерді еңбек әрекетіндікшату, танып атату, оларға күтім жасау.</p>

	<p>Балалардың бармақаруын ұйымдастыру, (қоршаған ортамен танысу)</p> <p>Қоршаудағы ойыншықтармен ойын. Заттардың санын ажаратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және оларды біреуін бөліп көрсету ді бекіту (математика негіздері)</p> <p>Қимылды ойын «Автобус»</p>	<p>(қоршаған ортамен танысу)</p> <p>Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар»</p> <p>Құммен ойынайтын құралдарымен әр түрлі суреттерді салғызу (сурет салу)</p>	<p>заттардан астау жасау, (математика негіздері, құрастыру)</p> <p>Бормен құстардың суретін салғызу (сурет салу)</p> <p>Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»</p>	<p>Гүлдер мен ағаштардың айырмашылықтарын сыпаттап айтуын ұйымдастыру, (қоршаған ортамен танысу, математика негіздері)</p> <p>Қимылды ойын «Қондар»</p>	<p>Құмда олардың суреттерін салғызу, (қоршаған ортамен танысу, сурет салу, математика негіздері)</p> <p>Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.</p>
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін іттермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, кнөін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамынан орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамыны ігу дағдыларын жетілдіру. Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстап білу, ұзапты тамақтану, сөйлесу, алығы айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас кәштәру» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғанның кейін ауылды шыю. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, снбек әрекеті)				
Күндігі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігіше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы, бажу музыка тыңдау. Қызық халқының бажу күйлерін тыңдау (музыка)				

<p>Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары</p>	<p>Жалпақтабындылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалпақжүздік жүруді, Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Книждерін реттілікпен өздiгiнен кiну. Түймелерiн қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерiн дұрыс киюдi үйрету. Қыз балалардың аяқтарының тарауға үйрету. (өзiне-өзi қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгiнi өз орнына ілiп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).</p>				
<p>Бесiн ас</p>	<p>Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетiн қалыптастыру. Үлкендер еңбегiн бағалауға үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзiне-өзi қызмет ету, еңбек әрекетi)</p>				
<p>Балалардың дербес әрекетi (бану қимылды ойындар, үстел үстi ойындары, бейнелеу әрекетi, кiтаптарға рау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Қаңаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексизден «кеме» жасату.</p> <p>Балаларға ұнататын өндерiн қайталап айтығын, бiл билету (музыка)</p>	<p>Балаларға «Әлебиет» орталығында ұнатқан кiтаптарынан ертегi суреттерiн тамашалатып, таңдаған ертегiн оқып беру.</p> <p>Сөздермен қарапайым сөз тiркестерiн қайталап айтуға мүмкiндiк беру.</p> <p>(көркем әдебиет)</p> <p>Ермек сизден құм салатын телектер жасату. (мүсiндеу)</p>	<p>Күн бейнесiн мүсiндеу Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға бiрiктiру дағдыларын қалыптастыру. (мүсiндеу)</p> <p>Балалар ұнатып, таңдаған ертегiсiн сахналату. (көркем әдебиет)</p>	<p>Лего ойыншықтары арқылы «Достар» қалашығын ұжымдық ой құрастыруға жұмылдырып орындату (құрастыру)</p> <p>Дэпбук арқылы балалардың дербес шығармашылық жұмысын орындатуға жағдай жасау (жансыру)</p>	<p>Табиғи қашық материалдармен балалардың дербес шығармашылық әрекеттерi (құрастыру)</p> <p>Ағашпағы гүлдерi мүсiндеу. Дайын ағашқа гүл күлтемелерiн ермексизден жасап, бiрiктiрудi бекiту. (мүсiндеу)</p>
<p>Балалармен жеке жұмыс</p>	<p>Нұрзатқа пішіндерді айыратуды үйрету.</p>	<p>Шырайдымға қараңдықты дұрыс ұстауды үйрету.</p>	<p>Төрбекке түстерді ажыратуды үйрету.</p>	<p>Басдаулетке есінамақтарды айтуды үйрету.</p>	<p>Диманқа жаттығуларды дұрыс жасауды үйрету.</p>

Серуенге дайындық	Кімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза аулада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қимылды ойын «Поезд» Құмда кемешің суретін салғызу. (сурет салу)	Еркін ойындар Қимылды ойын «Кішкентай маймылдар» Ләзбукте құрылмас құралдарымен заттардың сәйкестігін тауып сәйкестендіріп жапсырту (жапсыру)	Еркін ойындар Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар Қимылды ойын «Мекен мен башпандар»	Еркін ойындар Қыздан гүлдердің пішінін жасату. (жапсыру) Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»
Балаларды үйге қайтуы	Оқын берген ертегілерді үйде қайталау. Бейбітшілік туралы өңгімелесуді ұсыну.				

Мамыр айы 2023 жыл 5 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 29.05.2023	Сейсенбі 30.05.2023	Сәрсеңбі 31.05.2023		
Балаларды қабылдау	Балаларды жаңдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді нысықтау, баланы жеке ішкірін білдіруге тарту (сөйлеуді дамыту) .				
Ата-аналармен әңгімелесу, Көңес беру	Балалардың мінезі туралы анықтамалық ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күні тізбесінде белгілеуге үйрету. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау; бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару. Балалармен жеке жұмыс. (қоршаған ортамен танысу)	Шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру. Пазлдармен үстел үсті ойындарын ойнату. Дидактикалық ойын: «Сықарлы қалта», «Суретті қай жерде кәтелесті?», «Не жоқ?». Қазақ тіліне тән э. ө. к. ү. ұ дыбыстарын өзлігінен тұрысайтуға баулу. (қазақ тілі)	Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояу; Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптарды қарату кезінде, сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйретуді жетілдіру (сөйлеуді дамыту)		
Таңертеңгі жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Тапсырмаларды үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату.				

	(Жазып дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сүмен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өзі орнын тауып отыру. Таза және ұдытты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін ағыс айтқызу, ас кайырту. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жосп. Балалар бір-біріне бүтін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтады. «Жанбен көктем мезгілі» туралы не білетіндерін сұрау. Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді шығару, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қазақ тілі Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (ат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Таңғы ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап еруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру маманының жоспары бойынша	Дене шынықтыру	Музыка
	Көктем мен жаздың айырмашылығын қалай білуге болатыны жайлы әңгімелету. Жайдары жаз әңгімесін оқып беру. Оқылған	«Кітап» орталығында жаз мезгілінің суреттері бар кітапты қарап шығуға жағдай жасау. Ә.Ахметов Тақпағын жаттату. Жаңа	Су жағасында шомылып жатқан балалардың суреттерін көрсету. Балалардың сурет бойынша әңгіме жүргізуін дамыту. Зат есімдерді		

	шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау (көркем әдебиет) Көктем мен жаз туралы суреттерді қарату, ерекшеліктерін танып, атауын үйрету. (көршіге ортамен танысу) Балаларды екі орталыққа бөліп, бірінші «Ашық аспан» орталығында жазғы ойын ашық құрастыруды орындауды, екінші «өнер» орталығында жаздың суретін салғызу (құрастыру және сурет салу)	Өзен жай ағалы, Жағасы балауса. Кобелек қағалы, Қанатын жалауша, (көркем әдебиет) «Өнер» орталығында екі шағын топқа бөлу Бірінші топ балаларына кобелектің суретін бояту (сурет салу) Ал екінші топтағыларға кобелекті мүсіндету (Мүсіндеу)	жөкешіне, көпшетурде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдануды үйрету. (сөйлеуді дамыту) Суга қай кезде түсуге болады. Күн тәртібінде көрсетілген кестемен жұмыс жасау, Қарама-қарсы төулік бөліктерін бағдарлауып дамыту: күн (із-түнде, таңертең-кешке) (математика негіздері)		
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қалықтары үшін ұятты сезіне білуге, режімізге үйін құрдасынан көшірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарына тіза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) .				
Серуен	Балабанды ауласында өсетін ағаштар	Үй жануарларымен олардың төлдері туралы	Спорттық жаттығулар:		

	бақылау, Сапастыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұлт-қосқа, бірдей, тең, еңбө йыншақе- тар, бірдей, тең, биіктік б ойынша бөні- алса, бірдей, тең, жаңы птамысы бойынша, үлкен-кіші сөздерімен белгілеуді жетілдіру. (математика негіздері) Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық»	білімдерін: бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы асануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табиғат бұрышы мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. (көршіге ортамен танысу) «Жаулауға қарай жүгір» қимылды ойын.	Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту, Балабақша ауласындағы бассеймен таныстыру. (көршіге ортамен танысу) Қимылды ойын «Мысық пен тышқан»		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыларып нысықтау. Асықпай бір-бірін өтермей жүруді қалыптастыру. Топта кететін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттату (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті) .				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын біту, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркемсіз ақолдану. Тамақтану (өз орнын біту, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай біту, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, аңғас айту) Ас қайырып бата беруді дамыту. Тамақтан соң ауыздарын сүмен шайды қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өңдітінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындайса ілін (немесе арнайы сөреге) қолды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторикасы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы, бояу музыка тыңдату. Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегіні оқып беру (көркем әдебиет)				

<p>Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары</p>	<p>Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалпақтақ жүруді. Таныс алу жолдарын шығартауды дамыту (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ігу, ересектің көмегімен оларды тазалау, күрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға, жинауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына ілкіп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).</p>				
<p>Бесін ас</p>	<p>Таза және ұзынғы тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысын жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)</p>				
<p>Балалардың дербес әрекеті (бану қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітапта қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>«Әдебиет» орталығында «Үлдер таласы» ертегісін сахналауды жетілдіру. (сөйлеуді дамыту) «Өнер» орталығында балаларды екі шағын топқа бөлу. Бірінші топ балаларына гүлдерді ермексізнен жасату. (мүсіндеу) Екінші топ балаларына ұлттық ою-өрнек элементтерін алды ретте, олардың арасындағы арақатынасты сақтау мен пішініне іскер қолданып, кілемшені белендіру дағдысын</p>	<p>Кітаптан ертегілер оқып беру. Кейінкерлерден тауу үшін дауысырағын, киімдерін, қарапайым таспақтарын қолдануды, таныс ертегілерді ойлауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын арттыру. (сөйлеуді дамыту)</p>	<p>«Жазеді» Ә.Ахметов Жаттауын жаттату. Өзен жай ағалы, Жағасы балауса, Көбелек жағалы, Қанаттың қалаушы, (көркем әдебиет) «Өнер» орталығында балаларға шығармашылық жұмыстарын ұйымдастыру. (сурет салу, мүсіндеу, жазылу)</p>		

	дамыту (жапсыру) Ортаға «Ашық алаңға» жиналып көңілді ән орындатып би билету. (музыка)				
Балалармен жеке жұмыс	Төребекек түстерді ажыратуды үйрету.	Бақдаулетке сазамаларды айтуды үйрету.	Димышқа жаттығуларды дұрыс жасауды үйрету.		
Серуен сайындық	Қимдерін реттілік сақтап дұрыс киізуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қиырлы бұлбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан әр түрлі заттарды көрмей ұстап созу арқылы табу. Еркін ойындар Қимылды ойындарға қатысушылықтамыту Қимылды ойын «Хангалапай»	Қимылды ойын «Саяхат жасау» Балабақша ауласына ұшын көлген қобелектерді санау, салыстыру. Кобелек қанаттары әр түрлі заттармен безендіріп жасау (математика негіздері және жапсыру) Қимылды ойын «Арқан тарту»	Жұмнан бассейні жасау. (сұрастыру)		
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу.				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Мамыр айы (ленталармен)

I. Шеңбер болып, тізбектеліп жүру, әр-түрлі бағытта жүру, жүгіру, жәй жүріп, шеңбер болып тұру.

II. Жан-жақты дамыту жаттығулары:

1. Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде.

1-қолды жоғары көтеріп, сермеу, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет

2. Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде.

1-қолды алға созу, 2-отыру, 3-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет

3. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.

1- отыру, 2-тізені қапсыра құшақтау, 3-тұру, 4-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет қайталау.

4. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол төменде. Аяқты алмастырып секіру, 7-8 сек.

III. Еркін тыныс алу жаттығулары.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр *(Тәрбиеші балалармен бірге)*

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алаа ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрындар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болындар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тұра қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменін қабырғасын жағалай, немесе аланның жан-жағына қойылған орындықтарға). Аланның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап жеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық ояналы, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанатын.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытта бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсінді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіндер!» деген белгісі бойынша балалар аланның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсінді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Соңы соң, ойын қайталануда. (5-6 рет)

Ақ дөп, қызыл дөп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті дөптарды ортаға көптеп үйіп қояды. Тәрбиеші ақ дөп дегенде, қай бала ақ дөпті, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіске жетеді. Қай бала дөптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар қолоннаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай). Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакындап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саньрауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан қолоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлден лақтыр»

Балалар екі топқа бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі. 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лақтырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кінжентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу. Көз жұмып ауызға салған зитты шайнап не екенін анықтау. Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою. Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.

Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тіздерінің үстіне алақандарын жапды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы

ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырман.

Оң қолдан бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолмен оны бүрмелеп қашыра ұстайды. Солан соң екінші балаға: -ортанғы саусағымды таныма, -дейді. Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстан тұрады. Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл таныса, ұнайды бірінші бала тартады. Үткір бала ұнай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.

1. Бас бармақтан бастап шынашқа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі: басбармақ, балаң үйрек, ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек. Бес саусағын түгел жұмады. Тағы да бас бармағынан бастап, былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар,

Сен тұр түйеңе бар

Сен тұр жылқыңа бар

Сен тұр сиырыңа бар

Сен кішкентай әлі жәе екенсің

Қазанның қапағын қырып же де, жаламай отыра тұр.

Енді осы шынашақтың озі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:

Қуыр-қуыр қуырман

Балапанға бидай шаш

Әжең келсе есің ип

Қасқыр келсе мықтап бас

Шынашақты шыр айналдырып, балаңның алақанын қытықтайды. Осыларды істеп бола беріп:

Мына жерде қой бар

Мына жерде жылқы бар

Мына жерде сиық бар

Мына жерде түйе бар

- деп балаңның білегінен қолтығына дейін түрткі еп соныанда мына жерде күлсі бар - деп оза ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Ертегілер

Атасының ақылы

—Төкен мен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қылаң пейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.

— «Қылаң пейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп танырқады немересі.

— «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.

— Кездескен сайын қампир берсе, онымен кім дос болмайды!

— Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзің бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдас асып келе жатып, біраюу ағынырапты. Бүлекі кісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бірүлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру бай үс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады дасозылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіпніскелетұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағына не сыбырлап кетті? Ауруайтты дейді:

- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, - дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғаймен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен ән-әлемі гүлзар бар еді.

Сонда бір теңбіл қанатты көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген.

Оны бір куторғай көре қалды да ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді.

Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлтарып қаша берді, қаша берді.

Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қакшып кете жаздады. Одан тағы

да қайта ұшып, әрлі-берлі бұлттай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі ныр-ныр етін таласа кел қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығыда тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақкөбелек сонда жүрген бір кіпкен тайқы ұшып көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Сол аңмысы құрыған секі торғай енді оған жұмылмай, жай-жайып акетісі.

Ақкөбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге сонып, тағы да шырын сора бастады.

Т.Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі, Бақыт гүлі өмір сүріп жатады. Күндердің бір күнінде уәшеуінің арасында «Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?»

деген таластады. Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрін еңбұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікірейіп, жап-жағын атқашарлана қараған Раушан гүлі:

- Жок, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, - дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақыт гүлі ең соңында баяу үнмен:

- Меніңде жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақытып тұрған, көп жыл жасаған Шаршабылай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былай істендер! - деп ақыл айтады.

- Қызғалдақ, сен суық қатөзімдісің. Сол себепті көктем мезгілінде гүлдеуің керек.

- Ал сен Раушангүлі, жаздынаптастығын атөзөбілесің. Саған шыдамдылықтанытып, қапырыққунастың да жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қартүскенге дейін гүлдеген жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғандасен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірімнұрын шашып тұратын болысың! – дейді.

- Ал мен есідермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасып қалып, жазда тұра берейін, – деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйып көбіре қалады.

- Содан бері көктем шаға дазаны Қызғалдық басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан азуақыт гүлдеп жоғалып кететін көрінеді.

- Ал, Раушангүлі күннұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлден тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеуге згілік көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әлемлігіне сүйеніп, жаз бойы Раушанның хош иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып тұрар кешеді екен.

Г. Құлжабаева